

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/255/2019
Identifikačné číslo spisu:	6912216746
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6912216746.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. W. O., bývajúceho vo H., B. S. Č.. XXXX/XXX, zastúpeného Aequitas s.r.o.- advokátskou kanceláriou, so sídlom v Banskej Bystrici, Dolná 19, IČO: 36 628 841, proti žalovaným 1/ W. B., bývajúcemu v S., B. XX, 2/ B. B., rod. Č., bývajúcej v S., B. XX, 3/ X. B., rod. B., bývajúcej v M. č. XX, 4/ W. S., bývajúcemu v Q. - sídlisko, C. XXX/XX, 5/ W. S., bývajúcemu v D., S. XXX, 6/ H. X., rod. Č., bývajúcej na neznámom mieste, 7/ W. S., bývajúcemu na neznámom mieste, 8/ Y. W. S., bývajúcemu v S., U. XX, 9/ W. S., bývajúcemu na neznámom mieste, 10/ Y. S., bývajúcej v V., Š. X, 11a/ Ľ. N., rod. S., bývajúcej v M., C. XXX/XX, 11b/ W. S., bývajúcemu v Š. M. XX, 12/ W. S., rod. Č., bývajúcej na neznámom mieste, 13/ A. S., rod. A., bývajúcej v N., M. XXX, 14/ B. Č., bývajúcej na neznámom mieste, 15a/ A. Č., rod. Č., bývajúcej v I., I. C. XXX, 15b/ B. Č., bývajúcemu v I., I. C. XXX, 16/ B. Č., bývajúcemu v N., B. U. Š. XXX, 17/ H. N., bývajúcej v N., M. XXX, 18/ B. I., bývajúcemu v N., A. XXX, 19/ Y. I., bývajúcemu v N., B. XXX, 20/ M. I., bývajúcemu na neznámom mieste, 21/ O. I., bývajúcemu v T., D. XX, 22/ W. B., bývajúcemu na neznámom mieste, 23/ H. B., rod. S., bývajúcej na neznámom mieste, 24/ W. M., bývajúcemu na neznámom mieste, 25/ W. M., bývajúcemu na neznámom mieste, 26/ M. M., bývajúcemu na neznámom mieste, 27/ W. M., rod. I., bývajúcej na neznámom mieste, 28/ B. A., rod. M., bývajúcej na neznámom mieste, 29/ B. Š., rod. Q., bývajúcej v M., A. XXX, zastúpenej splnomocneným zástupcom R. J., bývajúcim v S., B. XXXX/X, 30/ B. J., rod. J., bývajúcej v S., B. C. X/XX, žalovaní bývajúci na neznámom mieste sú zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 7 C 129/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. apríla 2018 sp. zn. 14 Co 54/2018, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žiadna strana sporu nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 13. apríla 2018 sp. zn. 14 Co 54/2018 potvrdil uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 23. júna 2015 č. k. 7 C 129/2012-

263, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 16 C 83/2008. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobcom nebol preukázaný dôvod obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý vo svojom dovolaní namietal jednak to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), ďalej namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolateľ tiež namietal, že odvolací súd nepostupoval v súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2018 sp. zn. 1 Cdo 148/2017, keď pokračoval v konaní s dedičmi 11a/ (dcéra poručiťky) a 11b/ (syn poručiťky) po zomrelej žalovanej 11/ (i keď dovolateľ tento dovolací dôvod riadne neoznačil zákonným ustanovením, len ho slovné opísal, tak ako je vyššie uvedené, je potrebné vychádzať z obsahu dovolania, preto dovolací súd má za to, že ako dovolací dôvod namietajú tiež § 420 písm. b/ CSP - ten kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu).

3. Slovenský pozemkový fond, ktorý zastupuje žalovaných s neznámym miestom pobytu, vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu žiadal predmetné dovolanie buď odmietnuť ako neprípustné, alebo zamietnuť ako nedôvodné. Žalovaná 11a/ vo svojom vyjadrení iba uviedla, že dáva súhlas k obnove konania. Žalovaný 4/ tiež vo vyjadrení súhlasil s obnovou konania a žiadal, aby dovolací súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. apríla 2018 sp. zn. 14 Co 54/2018, resp. aj uznesenie Okresného súdu z 23. júna 2015 sp. zn. 7 C 129/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom vyjadrení žalovaný 5/ uviedol, že doporučuje obnovu konania. Žalovaná 17/ vo vyjadrení k dovolaniu žiadala obnovu konania v prospech žalobcu. Žalovaní 1/, 2/, 15/ tiež vo vyjadrení uviedli, že súhlasia s obnovou konania. Splnomocnený zástupca žalovanej 29/ žiadal, aby dovolací súd potvrdil uznesenia oboch inštancií.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania (§ 443 CSP).

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 420 písm. b/ a f/ CSP a tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

7.1. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu § 420 písm. b/ CSP namietal to, že odvolací súd nepostupoval v súlade s uznesením Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2018 sp. zn. 1 Cdo 148/2017, keď pokračoval v konaní s dedičmi 11a/ (dcéra poručiťky) a 11b/ (syn poručiťky) po zomrelej žalovanej 11/. Podľa dovolateľa je v zmysle výpisu listu vlastníctva č. XX, k. ú. M. ako dedička po zomrelej žalovanej 11/ zapísaná na list vlastníctva len 11a/, pričom ako titul nadobudnutia je zapísané osvedčenie o dedičstve 3 D 300/2016-55 (Z 3108/2016) - 26/2016. Žalobca uviedol, že na základe uvedeného mal súd pokračovať ako so stranou konania len so žalovanou 11a/, a že odvolací súd nepostupoval v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu, nakoľko správne nezistil právne nástupníctvo po zomrelej žalovanej 11/.

8. Podľa § 420 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

9. Podľa § 61 CSP procesnú spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

10. Podľa § 63 ods. 1 a 2 ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodná žalovaná 11/ H. S., rod. S., nar. XX. Q. XXXX, naposledy bývajúc v Š. M. XX, zomrela dňa XX. B. XXXX. Právnymi nástupcami po poručiťke boli jej dcéra a syn, resp. Ľ. N. a W. S. (viď osvedčenie o dedičstve zo 16. augusta XXXX sp. zn. X D XXX/XXXX, Dnot XX/XXXX na č. l. 356-363 spisu).

12. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 6. marca 2018 č. k. 14 Co 54/2018-434 rozhodol, že v konaní pokračuje s dedičmi po poručiťke, a to so žalovanou 11a/ Ľ. N., rodenou S., narodenou XX. R. XXXX, bytom M., C. XXX/XX (dcérou poručiťky) a so žalovaným 11b/ W.C. S., narodeným X. X. XXXX, bytom Š.M. M. XX (syn poručiťky).

13. Z predmetného osvedčenia o dedičstve však vyplýva (č. l. 359, 361 a 362 spisu), že dedičia uzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva. V rámci tejto dohody dedičstvo pozostávajúce z nehnuteľnosti v katastrálnom území M. vedené Okresným úradom Rimavská Sobota v liste vlastníctva číslo XX parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parcela č. 142/1 nadobudla do vlastníctva Ľ. N., t. j. dcéra zomrelej. Ide o parcelu, resp. list vlastníctva č. XX, ktorý žalobca uviedol vo svojom dovolaní a namietal to, že sa malo konať len s Ľ. N., a nie aj s W.C. S., nakoľko tento nie je vlastníkom predmetnej parcely, čo je vyššie i vysvetlené.

14. Pokiaľ odvolací súd považoval za stranu konania aj žalovaného 11b/, resp. W. S., nevykazuje jeho postup a rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP, na ktorú by bolo potrebné z pohľadu dovolacieho dôvodu § 420 písm. b/ CSP vziať zreteľ, nakoľko nejde o otázku procesnej povahy, ale o otázku vecnej legitímácie, čo je vecou hmotného, nie procesného práva. Uvedená vada preto nezakladá prípustnosť dovolania.

15. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

16. Podľa § 357 písm. c/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí

žaloby na obnovu konania.

17. Z uvedeného dôvodu dovolanie žalobcu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je prípustné.

18. Pokiaľ ide o dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolateľ konkrétne nešpecifikoval, akým spôsobom a ktoré jemu patriace práva súdy znemožnili uskutočňovať a v akej miere tak, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, nie je ním ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd považuje tieto závery najvyššieho súdu za ústavne udržateľné (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

21. Pre prípad, že dovolateľ má na mysli nedostatočnú preskúmateľnosť dovolaním napadnutého uznesenia, najvyšší súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Toto stanovisko je naďalej aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých, extrémnych prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

22. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo

navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

23. Pre prípad, že dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

24. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu, ktorým napadol uznesenie odvolacieho súdu, nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné a preto ho odmietol v zmysle § 447 písm. c/ CSP, ako neprípustné.

25. O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 453 CSP.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.